

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1360

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 mei 2016

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van 24 en 25 mei te Brussel.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Geannoteerde Agenda ten behoeve van de Eurogroep en Ecofinraad van 24 en 25 mei 2016 te Brussel

Eurogroep

Agendaonderwerp: Inflatie- en wisselkoersontwikkelingen en economische situatie

Document: Lenteraming Europese Commissie, openbaar document, http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2016_spring_forecast_en.htm

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over de lenteraming van de Europese Commissie, die op 3 mei is verschenen, en inflatie- en wisselkoersontwikkelingen.

De ramingen van de Commissie worden regulier geagendeerd voor bespreking in de Eurogroep. De meest recente raming laat zien dat de groei van de eurozone voor 2015 wat hoger is uitgevallen dan voorzien in de winterraming (1,7% tegen 1,6% in de winterraming). De groei voor 2016 (1,6%) en 2017 (1,8%) is met een tiende procentpunt naar beneden bijgesteld. Gunstige externe factoren – zoals de lage olieprijs, gunstige wisselkoers en ruim monetair beleid – zijn de afgelopen maanden ten dele teniet gedaan door groeivertraging van de wereldeconomie. Het werkloosheidspercentage voor 2016 is voor de eurozone met 10,3% opnieuw naar beneden bijgesteld (– 0,2% ten opzichte van de winterraming). In combinatie met de lage inflatie heeft de verbetering op de arbeidsmarkt het komend jaar een positief effect op particuliere consumptie. De Commissie voorziet voor Nederland een groei van 1,7% in 2016 en 2,0% in 2017. Het CPB raamt voor 2016 een groei van 1,8% en voor 2017, in lijn met de raming van de Commissie, een groei van 2,0%.

De Eurogroep spreekt tevens elk half jaar over inflatie- en wisselkoersontwikkelingen. De inflatie in het eurogebied bedroeg in april – 0,2% op jaarbasis, tegen 0,0% in maart en – 0,2% in februari. Een daling van energieprijzen draagt in belangrijke mate bij aan de lage inflatie in het eurogebied. De kerninflatie, die corrigeert voor volatiele energie- en voedselprijzen, bedroeg in april 0,7%. In de lenteraming verwacht de Commissie dat inflatie in 2017 herstelt naar 1,4%. De euro is sinds het begin van het jaar licht in waarde gestegen. De ontwikkeling van de wisselkoers van de euro hangt samen met afgenomen verwachtingen omtrent normalisering van het monetaire beleid in de VS en het VK als gevolg van volatiliteit op financiële markten in januari en een afname van het groeitempo in de VS in het eerste kwartaal van 2016.

Griekenland

Document: Niet van toepassing

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Voor de toelichting bij dit agendapunt wordt verwezen naar het verslag van de Eurogroep van 9 mei 2016, waarover de Tweede Kamer apart wordt geïnformeerd.

Vijfde post-programme surveillance missie Spanje

Document: Er is geen rapport beschikbaar. Het persbericht is te raadplegen via de volgende link: http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/eu_economic_situation/2016-04-18-statement-spain_en.htm

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal spreken over de uitkomsten van de vijfde *post-programme surveillance* missie voor Spanje. Deze missie, waaraan de Europese Commissie, de ECB en het ESM deelnamen, heeft plaatsgevonden van 11 tot en met 13 april jl. De missie focuste zich vooral op de financiële sector. Het doel van *post-programme surveillance* is het verkleinen van het risico dat een land dat steun heeft ontvangen terugvalt op «oud beleid», wat risico's voor de financiële stabiliteit met zich mee kan brengen en mogelijk de terugbetaalcapaciteit van een land in gevaar brengt. In de persverklaring na afloop van de missie laten de Commissie en de ECB zich positief uit over het verdere economische herstel van de Spaanse economie. Groei wordt onder meer gedragen door de binnenlandse vraag en de lage olieprijs. De werkloosheid neemt snel af, hoewel het niveau erg hoog blijft (20% in 2016) en een toenemend aantal mensen langdurig werkloos is. Tevens wordt geconcludeerd dat voortgang wordt gemaakt met de stabilisatie van de financiële sector. De implementatie van de herstructureringsplannen van Spaanse banken die staatssteun hebben ontvangen is bijna afgerond.

De persverklaring benadrukt echter ook dat de Spaanse economie nog steeds kampt met onevenwichtigheden en dat het Spaanse begrotingstekort hoog blijft. Het tekort voor 2015 is hoger uitgevallen dan de SGP doelstelling. De Commissie zal naar verwachting in de komende periode een besluit nemen over eventuele procedurele stappen.

Nederland onderschrijft de belangrijkste bevindingen uit de persverklaring; er wordt weinig tot geen discussie verwacht. De volgende *post-programme surveillance* missie naar Spanje zal plaatsvinden in de herfst van 2016.

EIB Raad van gouverneurs

Voorafgaand aan de Ecofinraad zal op woensdag 25 mei de jaarlijkse vergadering van de Raad van gouverneurs (RvG) van de Europese Investeringsbank (EIB) plaatsvinden. Op de agenda staat een verklaring van de president van de EIB over de resultaten en de jaarcijfers 2015. Daarnaast staan de bespreking van de jaarrapportage van de Audit Committee en het voorzitterschap en gedeeltelijke vernieuwing van de Audit Committee geagendeerd. Aansluitend vindt een discussie plaats met de gouverneurs over hoe de EIB functioneert, zowel in financiële zin als operationeel. Tenslotte wordt tijdens de vergadering het voorzitterschap van de RvG door Oostenrijk overgedragen aan Polen. Nederland is tevreden over de jaarcijfers 2015.

Ecofinraad

Agendaonderwerp: Pakket anti-belastingontwijking

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: Algemene oriëntatie ten aanzien van de richtlijn anti-belastingontwijking, Aanneme raadsconclusies over externe strategie voor effectieve belastingheffing

Besluitvormingsprocedure: unanimititeit

Toelichting: Het pakket anti-belastingontwijking (gepubliceerd door de Commissie op 28 januari) bestaat uit een richtlijn anti-belastingontwijking en een mededeling over externe strategie voor effectieve belastingheffing. Dit onderwerp is om die reden opgesplitst in twee onderwerpen: algemene oriëntatie ten aanzien van de richtlijn en aanneme van raadsconclusies over de mededeling externe strategie.

Ten aanzien van de richtlijn zet Nederland erop in om tijdens de Ecofinraad een akkoord te bereiken over het voorstel voor de richtlijn anti-belastingontwijking. Hierover is de Tweede Kamer in het kader van een schriftelijk overleg nader geïnformeerd.¹ Conform de toezegging van de Staatssecretaris van Financiën naar aanleiding van het verzoek van de vaste commissie voor Financiën (procedurevergadering 30 maart jongstleden)² wordt uw Kamer op korte termijn geïnformeerd over de laatste stand van zaken van de onderhandelingen over het richtlijnvoorstel. Op 19 mei a.s. volgt een algemeen overleg hierover.

Verder wenst Nederland raadsconclusies aan te nemen over de mededeling over externe strategie. Belangrijkste onderdeel van de strategie is het opstellen van een gemeenschappelijke EU-lijst van non-coöperatieve jurisdicties. Tijdens de informele Ecofin op 22 april bleek er veel steun te zijn voor een gemeenschappelijke EU-lijst. Ook Nederland steunt de opzet van een dergelijke lijst. Wel is Nederland van mening dat bij het opstellen van de criteria goed gekeken zal moeten worden naar het werk van de OESO die, in opdracht van de G20, ook bezig is met het opstellen van criteria waaraan jurisdicties getoetst kunnen worden.

Stand van zaken implementatie bankenunie

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Ecofinraad zal naar verwachting met name spreken over de stand van zaken met betrekking tot de nationale implementatie van diverse elementen van de Bankenunie. Verder wordt mogelijk ook stilgestaan bij de stand van zaken in de Raad van het voorstel voor een Europees Depositoverzekeringstelsel (EDIS). Er is geen besluitvorming voorzien.

Ten aanzien van de implementatie van de Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD) en de Deposit Guarantee Scheme Directive (DGSD) hebben bijna alle lidstaten deze geïmplementeerd. Een aanzienlijke groep lidstaten dient nog wel de leenoverkomst ten behoeve van brugfinanciering aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds te ondertekenen. Nederland heeft de implementatie van zowel de BRRD als de DGSD in november 2015 volledig afgerond. De parlementaire goedkeuringsprocedure ten behoeve van de goedkeuring van de leenovereenkomst vindt momenteel plaats.

Met betrekking tot het EDIS-voorstel hebben inmiddels acht vergaderingen plaatsgevonden in een horizontale werkgroep onder het Nederlands voorzitterschap ter versterking van de bankenunie. Tijdens deze bijeenkomsten is gesproken over de maatregelen om de bankenunie te versterken, en hebben ten aanzien van het EDIS-voorstel zelf verschillende verkennende discussie plaatsgevonden. Relevante discussiepunten daarbij waren de juridische rechtsgrondslag voor de vormgeving van EDIS en het feit dat een gedegen *impact assessment* over de effecten van het EDIS-voorstel van de Commissie tot op heden ontbreekt. Het krachtenveld is gelijk gebleven zoals gecommuniceerd in de kabinetsreactie op het voorstel van de Europese Commissie voor een Europees depositoverzekeringstelsel.³ Tijdens de informele Ecofin van 22 en 23 april (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1359) is aangegeven dat het Nederlandse Voorzitterschap streeft om op de Ecofin Raad van juni overeen-

¹ Kamerstuk 22 112, nr. 2126.

² Kamerstuk 34 418, nr. 2.

³ Kamerstuk 21 501-07, nr. 1334

komst te bereiken over een *roadmap* waarin wordt aangegeven hoe de bankenunie te vervolmaken en welk tijdpad hier bij past.

Raadsconclusies btw actieplan

Document: nog niet beschikbaar

Aard bespreking: aannname raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: unaniniteit

Toelichting: Op de Ecofinraad van 25 mei staan de Raadsconclusies met betrekking tot het btw-actieplan op de agenda. Het actieplan is op 7 april 2016⁴ gepubliceerd en het BNC-fiche heeft uw Kamer op 15 april 2016⁵ ontvangen.

Het actieplan kondigt diverse voornemens aan om de btw-regelgeving te moderniseren en te vereenvoudigen ter optimalisering van de interne markt. Daarnaast is urgente wijziging nodig voor de strijd tegen btw-fraude. De belangrijkste onderdelen van de Raadsconclusies bestaan uit:

1. Een definitief btw-systeem voor de levering van goederen tussen lidstaten, gebaseerd op de wijze waarop momenteel binnenlandse leveringen worden belast.
2. Het verbeteren van samenwerking en informatie-uitwisseling (starten met gezamenlijke risico analyse Transaction Network Analysis)
3. Digital single market: Voorstellen om het btw-systeem te moderniseren en te vereenvoudigen om digitale handel en dienstverlening aan particulieren via internet (e-commerce) te vergemakkelijken.
4. Tarieven: meer keuzevrijheid voor de lidstaten, maar waar wel rekening wordt gehouden met o.a. concurrentievervalsing en administratieve lasten.

Nederland is voorstander van deze Raadsconclusies. Het biedt de gevraagde politieke sturing voor de Commissie om tot haar richtlijnvoorstellen te komen, en het laat zien dat de lidstaten in de basis enerzijds ambitieus zijn om het btw systeem te moderniseren voor de e-commerce en anderzijds om de fraude effectief te willen bestrijden. Er lijkt brede steun voor deze Raadsconclusies te zijn van alle lidstaten. Tijdens het Nederlandse voorzitterschap worden na de aannname van de Raadsconclusies diverse onderwerpen van het actieplan nog verder uitgediept.

Macro-economische onevenwichtigheden procedure, diepteonderzoeken en implementatie landenspecifieke aanbevelingen

Document: De diepteonderzoeken zijn te vinden onder de volgende link: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

Aard bespreking: Aannname raadsconclusies

Besluitvormingsprocedure: Consensus

Toelichting: Op 26 februari jongstleden werden de landenrapporten in het kader van het Europees Semester gepubliceerd. De landenrapporten bevatten diepteonderzoeken voor de Macro-economische onevenwichtigheidsprocedure (MEOP) en een oordeel over de implementatie van landenspecifieke aanbevelingen zoals aangenomen in 2015. De Ecofinraad zal de diepteonderzoeken bespreken en zal conclusies aannemen over de diepteonderzoeken en de implementatie van landenspecifieke aanbeve-

⁴ http://eurlex.europa.eu/search.html?DTN=0148&DTA=2016&qid=1460034255340&DB_TYPE_OF_ACT=comJoin&CASE_LAW_SUMMARY=false&DTS_DOM=ALL&excConsLeg=true&typeOfActStatus=COM_JOIN&type=advanced&SUBDOM_INIT=ALL_ALL&DTS_SUBDOM=ALL_ALL

⁵ Mededeling over het btw-actieplan (Kamerstuk 22 112, nr. 2119)

lingen in 2015. Op basis van de diepteonderzoeken heeft de Commissie geoordeeld dat Bulgarije, Frankrijk, Kroatië, Italië, Portugal en Cyprus kampen met «buitensporige onevenwichtigheden». Voor Portugal en Kroatië heeft de Commissie aangekondigd in mei te bezien of het oordeel moet worden aangepast, na beoordeling van de ingediende Nationale Hervormingprogramma's en de Stabiliteit- en Convergence programma's.

Uit de landenrapporten volgt dat de implementatie van landenspecifieke aanbevelingen ongelijk was tussen lidstaten en tussen beleidsterreinen. Nederland verwelkomt de analyse van de Commissie over implementatie van landenspecifieke aanbevelingen en zet zich in voor meer aandacht voor implementatie van landenspecifieke aanbevelingen. In maart heeft de Ecofinraad besloten om jaarlijks stil te staan bij de implementatie van landenspecifieke aanbevelingen.

De Commissie heeft het aantal categorieën in de MEOP dit jaar teruggebracht van zes naar vier. Nederland heeft eerder gepleit voor beperking van het aantal categorieën om onnodige complicering van de procedure tegen te gaan. Door het terugbrengen van het aantal categorieën komt Nederland uit in de categorie «onevenwichtigheden», terwijl Nederland vorig jaar ingedeeld was in de categorie «onevenwichtigheden die vragen om beleidsactie en monitoring». De geconstateerde onevenwichtigheden zijn voornamelijk het gevolg van hoge huishoudschulden die samenhangen met de situatie op de woningmarkt. Het afgelopen jaar heeft het kabinet volgens de Commissie enige vooruitgang geboekt om het functioneren van de woningmarkt te verbeteren. Er wordt weinig tot geen discussie verwacht.